

Nr 512.

Av fru **Linderot** och herr **Hagberg** i Luleå, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 288, med förslag till lag om särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn, m. m.*

De förslag som framlagts i Kungl. Maj:ts proposition nr 288 fordra enligt vår mening vissa förändringar för att bli någorlunda tillfredsställande.

Vad till att börja med frågan om inkomstprövningen beträffar, så ansluta vi oss till de synpunkter som anförts av Svenska stadsförbundets styrelse och Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet. Det klientel, som man avser att hjälpa med de särskilda barnbidragen, lever i flertalet fall under bekymmersamma ekonomiska förhållanden. Att låta ett fåtal undantag från denna regel föranleda en relativt besvärlig och kostsam inkomstprövning, torde inte vara rationellt. Övervägande skäl tala enligt vår uppfattning för att de särskilda barnbidragen, i likhet med de allmänna, skola utgå utan inkomstprövning.

Om emellertid hänsyn icke skulle tagas till denna vår uppfattning, önska vi fästa uppmärksamheten vid den ytterst låga inkomstgräns, 1 800 kr., vid vilken reducering av barnbidraget vidtager. Skall en inkomst på 150 kr. i månaden verkligen anses vara av en sådan storleksordning, att samhällets hjälp till en standardhöjning för barnen här kan börja att minska? En höjning av den avdragsfria årsinkomsten med förslagsvis 1 000 kr. förefaller oss icke kunna betraktas såsom ett oöverkomligt krav.

Vad som utsäges i 6 § 1 mom. 4. Förslag till lag om särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn förefaller oss att strida mot vad i motiveringen uttalas av bl. a. departementschefen, vilken säger: »Förslaget om avskaffande av regeln att barnbidrag skall indragas, då barnets moder gifter sig med arbetsför man, finner jag välbetänkt.» Nämnda lagrum låter sig emellertid icke tolkas på annat sätt än att för erhållande av särskilt barnbidrag om modern är gift med annan än barnets fader bl. a. kräves, att styvfadern åtnjuter folkpension, vilket innebär att han i flertalet fall icke är arbetsför. Det är icke tilltalande, att styvfadern — måhända mot sin vilja — skall vara skyldig att försörja ifrågavarande barn, vilket förhållande också kan verka irriterande på atmosfären i hemmet. Vi anse därför, att särskilda barnbidrag böra utgå oberoende av om moderns make åtnjuter folkpension.

I 6 § 1 mom. 5. Förslag till lag om särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn har enligt vår mening en tanke knäsatts, vilken icke hör hemma i ett samhälle, som önskar kalla sig rättssamhälle. Ett stadgande, vilket innebär, att man i tre års tid utövar ekonomisk press på en kvinna för att

tvinga henne uppgiva vem som är barnets fader, är ovärdigt en nutida sociallagstiftning. Om också samhället har intresse av att faderskapet till barn fastställas, så kan dock fall föreligga, där en kvinnas obenägenhet att uppgiva någon såsom fader till hennes barn inte endast är förklarlig, utan också mänskligt sett fullständigt legitim. Dessutom drabbar ju ifrågakvarande stadgande icke endast kvinnan, utan också barnet. Om icke barnavårdsmannen kan övertala kvinnan att uppgiva vem som är barnets fader, så bör samhället låta det bero därvid.

I enlighet med vår allmänna uppfattning om socialhjälpens ekonomisering vilja vi också föreslå, att kommunerna befrias från skyldigheten att deltaga i kostnaderna för de särskilda barnbidragen.

Till förslaget till lag om ändring i bidragsförskottslagen liksom övriga särskilda barnbidrag är att säga, att den föreslagna maximeringen till 250 kr. för år räknat innebär en försämring i jämförelse med nuvarande bestämmelser på området. En hänvisning till införandet av allmänna barnbidrag kan icke anses bärande, då ju syftet med dessa är att åstadkomma en standardhöjning.

Med hänvisning till vad ovan sagts få vi föreslå,

att riksdagen för sin del beslutar sådan ändring i förslag till lag om särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn, att inkomstprövningen bortfaller eller, om detta icke anses lämpligt, att den avdragsfria årsinkomsten höjes med 1 000 kronor;

att särskilda barnbidrag skola utgå oberoende av om moderns make åtnjuter folkpension;

att särskilda barnbidrag skola utgå oberoende av om faderskapet är fastställt även under barnets tre första levnadsår;

att staten ensam måtte svara för kostnaderna för barnbidragen;

att beträffande särskilt barnbidrag för barn, vars fader eller moder avlidit, bidraget utgår med 420 kronor jämväl när barnet stadigvarande bor tillsammans med den efterlevande av föräldrarna;

att beloppet i samma lag par. 6 mom. 2 höjes från 250 kr. till 420 kronor;

att beträffande förslag till lag om ändring i bidragsförskottslagen bidragsförskottet maximeras till 500 kr. samt att utskottet måtte göra erforderliga ändringar i lagtexten i enlighet med vad här anförts.

Stockholm den 7 juni 1947.

Gerda Linderot.

H. Hagberg.